

Обмеження щодо одержання подарунків

Закон України «Про запобігання корупції» набрав чинності 26.10.2014 і був введений в дію 26.04.2015 року.

Однією із вимог нового Закону є запровадження обмежень щодо одержання подарунків.

Для того, щоб встановити законність чи незаконність одержання подарунку публічний службовець повинен, перш за все, визначити, чи пов'язаний запропонований подарунок із виконанням ним своїх обов'язків за посадою.

Пов'язаними із виконанням службових обов'язків, є подарунки, що надаються як подяка за раніше вчинені службовцем дії (бездіяльність) або прийняті ним рішення на користь дарувальника або третіх осіб, або даруються в очікуванні заздальгідь необіцяного вчинення публічним службовцем дій (бездіяльності) або прийняття ним рішень на користь дарувальника або третіх осіб. До цієї ж категорії належать подарунки, що надаються службовцю підлеглими.

Службовцю завжди варто визначатись з мотивами дарувальника. Якщо вбачається, що мотивом для надання подарунку є перебування такого службовця на державній службі та його абстрактна здатність приймати владні рішення чи вчиняти певні дії, від подарунку необхідно відмовитись.

У разі ж якщо у службовця є сумніви щодо того чи пов'язане надання подарунку із його службовими обов'язками, він повинен звернутись за роз'ясненнями до свого безпосереднього керівника.

У будь-якому випадку необхідно відмовитись від прийняття подарунку, якщо це може поставити під сумнів добросовісність службовця чи органу, де він працює, неупередженість та безсторонність прийнятих ним рішень.

Водночас, слід мати на увазі, що є ситуації, у яких подарунки, хоча і мотивовані виконанням службовцем своїх обов'язків, однак не виходять за межі закону. Мова йде про випадки, коли подарунок надається службовцю органом виконавчої влади чи органом місцевого самоврядування як відзнака або заохочення за успіхи у професійній діяльності, або стосується проведення офіційних заходів. Очевидно, що такі подарунки не можуть надходити від приватних установ (компаній, банків, громадських організацій, фондів, політичних партій тощо) чи осіб, або ж бути профінансованими такими особами.

Згідно із частиною другою статті 23 Закону, можуть прийматися подарунки, які відповідають загально визначеним уявленням про гостинність, крім випадків, передбачених частиною першою статті 23 (забороняється безпосередньо або через інших осіб вимагати, просити, одержувати подарунки для себе чи близьких їм осіб від юридичних або фізичних осіб: у зв'язку із здійсненням такими особами діяльності, пов'язаної із виконанням функцій держави або місцевого самоврядування; якщо особа, яка дарує,

перебуває в підпорядкуванні такої особи), якщо вартість таких подарунків не перевищує одну мінімальну заробітну плату, встановлену на день прийняття подарунка, одноразово, а сукупна вартість таких подарунків, отриманих від однієї особи (групи осіб) протягом року, не перевищує двох прожиткових мінімумів, встановлених для працездатної особи на 1 січня того року, в якому прийнято подарунки. Передбачене Законом обмеження щодо вартості подарунків не поширюється на подарунки, які:

- 1) даруються близькими особами;
- 2) одержуються як загальнодоступні знижки на товари, послуги, загальнодоступні виграші, призи, премії, бонуси.

Розмір податкової пільги встановлюється відповідно до статті 6 Закону України «Про податок з доходів фізичних осіб», і дорівнює 50 відсоткам однієї мінімальної заробітної плати (у розрахунку на місяць), встановленої законом на 1 січня звітного податкового року.

Важливою вимогою Закону є встановлення обов'язку передавати подарунки, вручені під час офіційних заходів, до того органу державної влади, в якому працює службовець. Закон встановлює триденний строк для передачі такого подарунку до органу чи установи, де працює службовець. У випадку, якщо офіційний захід відбувався в іншому місті, то подарунок повинен бути зданий службовцем протягом триденного строку з моменту коли стало можливим (наприклад, після повернення із відрядження).